

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I Sermo. CXIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

et queruntur, quia maxime mouent delectationem sensualem, ideo videntur nobis grossiora. Celestia vero bona multum distant, et sic non mouent sensum, propter quod non queruntur ab homine. Sed contra sic decerpit arguit Seneca Epistola. xiiij. Dibus rationibus. Primo sic. Si ista essent bona simpliciter pura corporalia, sicut homini apparent, tunc homo esset felicior deo, quia homo istis vivitur, et deus non, qd non epulatur, opes non querit, et sic de alijs. Sed impossibile est deo abesse aliquid boni, ergo ista bona non sunt. Secunda ratio quia animalia bruta magis istis vivunt, qd homines, ergo feliciora sunt qd homines, qz bruta audiuntur cibo. Et quibus concludit Seneca Epistola. xiiij. Q felicitas hominis viatoris est perfecta ratio consumata virtutibus, quia hoc est solu proprium bonum hominis, cetera illi cum animalibus communia sunt, quia si homo est fortis et leo est fortis. Si pulcer et panones formosi sunt. Si velor, equi velocires sunt. Patet ergo qd nullus sapiens et presertim christianus pro istis caducis et corporalibus bonis principaliter debet laborare, que sunt communia etiam bestiis, attendens presertim quia ista datur bestiis, ut dicit salvator in evangelio de volatilibus. Quemadmodum de hoc nibil cogitant. Multo fortius dabuntur homini, quia ad maiora natus est. Querat ergo illa bona scilicet semper eterna propter que creatus est, et omnia adiungentur sibi, scilicet temporalia. Buxa illud. Numq vidi iustum derelictum, neq; semen eius querens panem. Psalm. xxvij. Ubi dicit Innocentius quartus. Nunq vidi iustum derelictum a domino finaliter, nec semen eius id est imitatores eius querens pane, id est nimis indigena pane. Qui dicit Augustinus. Pascet contemnente se scilicet peccatoe, et deferet timente se. Quasi dicit. Non. Sed dices. Tamen multis iustos videmus egentes. Sicut dicit apostolus etiam de multis sanctis. Qui per fidem vicerunt regna. Qui tamen erant egentes in vita necessariis, quo ad victimum, et sic erant angustiati cura animi, prout exponit Horatius Hebreorum. Ad quod dicendum secundum Augustinum, qd hoc est ex occulto iudicio dei, qui tales aliquando permittit ad tempus egere. Unde dicit Augustinus. Scit cele-

stis medicus quid robis datur? sit ad consolationem, et quid subtracturus sit ad exercitationem. Non enim homo sine causa iumento suo claria subtrahit. Alter expōit Innocentius hoc verbum, quia nūc videtur derelictum, nec semen eius querere parvum, id est, principaliter intendens corporalibus, quia si hoc facit aliquis, nec certus, nec semen iusti. Luce. xv. Nolite inde rere quid manducatis, aut quid bibatis. Nos igitur fratres queramus puro corde dominū, et certi sumus quia omnia secundum nos donabūt regalia. In ipso enim sunt oīa regnum dei principaliter, propter quod facit sumus et omnia adiungentur nobis. Qui enim dat omnibus bonū vinum, non negabit aquam. Et qui dat tibi regnum, non negabit equo tuo pabulum. Et qui dat omnis affluenter et non improperat, quod non dabit specialiter diligenter se, qui enim large dat inimicos, quomodo non dabit amicos, certe multo plus. Cum dicat salvator. Beati qui cibariunt et sitiunt iusticiā, quoniam ipsi satiabitur. Ad quam satiaretur nos perducat dominus noster ihesus christus. Amen.

Dñica decima sexta post trinitatis. I
Sermo. CXIII

Et defunctus est
ferebarur. Luce. vii. Quoniam vero beatus Gregorius, xv, libro Doral. Nihil sic ad eodem dñi desideriorum carnalium appetitus valeret quam tuus quisque hoc quod nimium diligit quale sit mortuus penit. Hec ille. Sciens igitur ecclisia quia instant tempora periculosa in quibus homines erunt seipso amantes, scilicet carnaliter, ut dicit apostolus. Ita cur ad frenandum istum illicitum amore, inducit nobis mortis memoria, recolens mortes iustarum adolescentium qui morte preoccupatus fuit in etate iuuenili. Volens per hoc nos instruere ut non resoluamur in deliciae, et maxime hoc tempore autunali, ne morte insperata et subita in cruce qua non speramus preoccupemur. Sicut dicit Seneca Epistola. xxvij. Quorundam vita mors in medio flore precidit, aliorum interrupit ipsa principia. Propter quod mors est nos

Pronica decimasexta post trinitatis

bis sepius pre cogitanda. et matime tenui
pramary volup tandem. sicut temporalibus
amenis. Unde Ecclesiasti. vii. dicitur.
*D*emorare nouissima tua. et in eternum
non peccabis. Et Seneca Epistola. cxxv.
Nihil ergo tibi proficer ad temperantiam
omnium rerum quam freques cogitatione brevis
et hoc incerti. Unde quicquid facias
reputias ad mortem. Et certe multum est
necessaria pre cogitatio mortis nostre. quia
cerescimus futuram. Si enim homo pre-
videt sibi contra frigus hyemis tempore
etiam de bona tunica aut pellicea. quam
vix ignorat an expectabit. multo magis
debet puidere de bona vita contra mortis
amaraitudinem. quia vix certissime scit vita
sua. Unde Epistola. clyv. Nullius rei ratio cer-
ta est meditatio sicut mortis. Ad certa em-
ercentur seu preparamur. Fortassis in
superuacuum ad pauperatum preparatus
essamus. forte permanebunt sufficietes
durius. Ad contemptum doloris nos arma-
mus. forte nunc exigeretur a nobis huius
virtutis experimentum. Non autem de mor-
te que necessario erit futura. ad quae ho-
mo necessario debet disponere. Quia si in
Senecam. Nihil stultius quam fastidiose mo-
ni quod vix contingit illis qui non sunt
preparati ad mortem. qui fastidiose mori-
vintur. Contra vero sapienti securius mo-
ritur quam nascitur. si in Epistola. lvij. et
ico inera consilium sapientis Ecclesiasti
autem. Demorando quoniam mors non car-
dabit. Horanter dicit. non tardabit. quia
nullo modo declinari potest. ut dicit Au-
gustinus libro. cuius de canticis dei. capitulo. xi.
Quantu more bonum sit talis premeditatio
mortis ostendit etiam ille paganus Seneca
libro. iii. de naturalibus questionibus di-
cens. Effice mortem tibi cogitationez fa-
miliare. id est. visitaram. ut si loz ira rule-
ret posse et ei obvia excire. Unde id ostendit
quid nos pigros ad bene agendum
facit Epistola. clyv. dicit. Quid nos pigros
et ineptos facit et responder. Nemo nostri
cogitat quia sibi et hoc domicilio est emi-
grandu. De illa. Hacume autem homo
debet timere et semper proficer cogitan-
do ne more preueniatur in tempe iuuen-
tutis. Intra illud Ecclesiastes. vii. Ne im-
pie agas et noli esse stultus. ne moriaris
in tempore non tuo. id est. quando adhuc

sperabas vltius vivere nec credebas re-
pus mori tue esse ira subito. Propter qd
ad incutendam nobis memoriam mortis no-
stre proponitur hodie mors iuuenis ado-
lescentis. qui morte preoccupatus est in te-
pore non suo. sicut dicitur in verbis pro-
positis. Ecce defunctus efferebatur. que
sunt verba dominice presertim euangelij.
Ibat hiesus in ciuitatem quae vocatur
Nazareth. Ecce defunctus regis. In quibus ver-
bis ponitur nobis defunctus iste ad con-
siderationem multum salutarē per aduerbiū
demonstratiū. Cum dicitur. Ecce defun-
ctus. Ecce est aduerbiū demonstratiū
alicuius notabilis rei. que debet attēre co-
siderari. ut ibi. Ecce dominus veniet. De-
bet igitur esse nostra cosideratio circa istū
defunctū tripliciter. Nam pmo ammonee
nos ad nostre mortis diligentem media-
tionē. Cum dicit. Ecce. Secundo ammo-
net nos ad mortis eiusdem multiplicem
distincionē. cuz addit. defunctus. Tertio
borratur nos ad piam et visceralem mo-
riensis compassionē. quia dicit. Ecce defun-
ctus efferebatur regis.

Dixi primo quod in verbis pre-
missis debet esse
nostra cosideratio circa mortis nostre me-
ditationē diligentem. Cum dicitur. Ecce.
Acci enim dicit. Vnde quod iste qui nouiter vi-
vit nunc est moriūus. qui floruit emarcuit
Ac per hū memento iudicij sui nam sic erit
et tuū. Utile est igitur memoria mortis
ram bonis quam malis. tam diuitiis quam pau-
peribus. tam iuuenibus quam senibus. tam
paganis quam christianis. ita ut sicut non est
qui se ab eius calore abscondat. sic etiā nō
sit qui se ad eam nō predisponat. Tria aut
bona proueniunt hominibz ex huiusmo-
di meditatione. Primo. quia facit mundū
contemnere. Secundo. quia facit carni re-
sistere. Tertio dyabolicus temptationibz
nō consentire. De primo patet. Dicit enim
Pierinus ad Paulinum. Facile con-
temnit omnia qui se semper cogitat mori-
tur. Et certe sic est. Nam qui cogitat quod in
morte sua omnia pulchra. omnia formosa for-
midabuntur. omnia florida marcerent. om-
nia suaua et odorifera sordecerent. facile ista
pro nichilo reputabit. Unde merite dicitur.
Dic homo vas cinereum quid confert

Bb 2

Ros facierū. **L**opia quid rerum mors vltima mera dierū. **F**lores marcesces. cadēs in mortem nigrēces. **G**audens sordesces formidans nulla pauesces. **D**ac lege lecta rene lacrimis laxantur babene. **N**e pateat pene tibi ianua rēpore cene. **E**t alter me trista dicit. **rē.** **F**orma genus mors sapiētia vis ethnores. **N**on refinet hominē qn reddit in cinerē. **D**ritis cuncta suos repetunt iureq; requirite. **E**t reddit in nichilum quod fuit ante nihil. **E**cce quomodo nulla pulchritudo .nulle virea .nulle diuitie possunt subsistere ante mortem. **P**ropter quod dicit **H**ieronymus ad **L**ipriani. **N**isi se cogitat quotidie moriturū cōtemnit presentia festinat ad assūrū. **E**t sc̄m **G**regorii. Non potest mors melius vincicūm venerit nisi prius q̄ veniat semper timetur. **I**stam memoriam multum habuerunt eam catholici q̄ pagani. et ideo faciliter omnia contempserū. **Vnde** **H**ieronymus de se dicit. **S**ine bido sine comedo semper vox illa sonat in auribus meis. **S**urgite mortui venite ad iudicium. **R**efert quoq; idem **H**ieronymus in epistola ad **E**liodorum. q̄ **P**latonis fuit sententia omnī sapientum vitam meditationē esse mortis. **Vnde** **Z**ulius vitam istā comparat hospicio nō domicilio eo q̄ homo debet cogitare se continuo hinc eritum. et omnia que haberet tm̄ babet in vsum non in dominū. de quibus moriens nihil secum affert. **J**ob. xxvii. **Vnde** mundus similis est cuidam hospiti qui dicebatur bufrides qui hospites bene tractabat in die sed de nocte eos occidebat et spoliabat. **H**ic et mundus facit suis amatoribus quos vltimo necat quia mundus transit et concupiscentia eius. **S**ecundo cogitatio mortis facit carni resistere. Nam cū homo titillatur et temptatur a carne debet cogitare quomodo caro reversura est in vilem cinerem. **T**ertia illud quod ei a principio dictum est. **D**emento bō quia puluis es et in pulu rem reneteris. **G**enesis. iii. **Vnde** et reprobi fatehantur hoc dicentes. **S**apientie. iii. **E**xtinguetur cinis erit corpus nostrū. **J**ob. xxviii. **O**mnis caro deficiet et in cinerem revertetur. Ferrur et carbones iuniperi illius arboris conseruant ignem per annum si fuerint cineribus cooperati. **H**ic memoria mortis nostre conseruat bene ignem charitatis diuine in corde nostro. et reputat ignē concupiscentie. **I**ste est cinerace quem dominus iubet colligere et in loco purissimo ponere. vt dicitur Numeri decimo nono. **D**e quo dicit apostolus ad **H**ebreos. ix. **C**inis vītū aspersus inquit natos sanctificat ad emundationē carnis. **E**cce notanter dicit ad emundationē carnis. id est ad mundiciam eius. **T**ertio memoria mortis valet ad hoc quia non permetit dyabolis temptationibus confundere. et maxime vane glorie que proprie est temptationis dyaboli. eo q̄ ipse sit caput omnium victorum et dominus. tamen a nullo peccato intrularunt sicut a superbia Job q̄ dragesimo pmo. **I**pse est rex super omnes filios superbie. **C**um ergo tempestat per superbiam aliquem hominem statim recurrere debet homo ad cognitionē fragilitatis sueque cito valde ruerit et dissipabitur in nihilum. **Vnde** **H**ugo libro primo de anima reducēs alioz damnū qd proueni et huiusmodi vanā glā dicit. **Q**uid profuit illis inanis glā. brevis mudi potentia. carnis voluptas. false diuinitate magna famula. Et sequitur. **D**e tanta leticia ceciderūt in magnam tristiciam. de volupitate in grandez miseriam. de exaltatione in ruina et magna tormenta. **Q**uicquid illis acciderit tibi potest accidere. q̄a homo es. homo de humilio. limus de lūmo. terra de terra. de terra viuis. et in terram reverteris quando revertiet dies ultima. et forsitan hodie venies. **L**ertum est quod morieris. sed incertum quando quomodo aut ubi. quonia mortis vbiq; te expectat. **T**u quoq; si sapiens fueris. vbiq; eam expectabas. **P**ec Hugo. **I**sta verba debet homo resoluere ad repellendum vanā gloriam. recolendū quia quantūcumque gloria habitur in vanitate. **V**itio transierūt ista vanitas velut umbra. **S**apientie quinto. **I**pse quoq; eis ea transire sicut umbra. **J**uxta illud psalmus. **S**icut narrat **H**ieronymus Epistola q̄nigesima quinta. q̄ **X**erxes rex periarum cum semel de sublimi loco quali infinitaz hominum multitudinē considerasset. fuit et rupit in lachrimas. **E**c cū ab eo causa que annos nullius istorū quos nunc cerno superiuitur erit. **S**ic quilibet considerans

Dñica decimasexta post trinitatis

alii aut seipsum quotiens eum inspererit
merito poterit provocari ad fletū. quia qui
nūc floret post paucos dies deficit. Unde
quasi de morte. p̄m̄qua sibi imminente co-
gitare poterit verbum nostri thematis. Ecce
defunct⁹ efferebat. Et tñ de pmo.

Dixi secund⁹ q̄ in verbis
pmissis de-
bet esse nr̄a cōsideratio circa mortis mul-
tiplicem distinctionē. Cum dicitur. Defun-
ctus. Ac si enim dicereatur. Ecce defunct⁹
corpo. qui v̄t̄nam nō esset defunct⁹ mer-
ite. Et ergo sciendum q̄ triplicem mortem
legimus in scripturis. Et enim quedam
mors corporalis resolutionis. et illa est na-
turalis et communis omniū. Alia est mors
culpabilis infectionis. et illa est specialis
in maloz̄ hominū. Tertia est mors san-
cte conuersationis. et illa est singularis tñ
electoriū. De prima morte patet illud. scđi
Regum. ciii. Ubi dicitur. Omnes mori-
mur et sicut aqua dilabimur super terraz.
que ultra nō reuertetur. Dicitur autē ista
mors naturalis nō q̄ sit homini cōcreata
a deo. sed pro meritis prime preuaricatio-
nis illi accessit. Unde iam naturalis facia
est. quia originaliter a primo homine i om-
nes homines transiit. Ita dicit Isidorus
libro pmo de summo bono. caplo vndeci-
mo. Sapientie pmo dicit. Deus mortem
nō fecit. Et post pauca. Imp̄. id est. Adā
et Euā accersierunt illam. Ex quo dico
apostolus concludit. Ex quo per vnum
hominem p̄fici intrauit. et per peccatum
mors in mundū venit. Romanorum q̄pro
iam mors nobis dicitur quasi naturalis.
Unde ipse appellat omes homines natu-
raliter filios ire dei. Ephes. ii. Ita tamen
mors licet sit multū penalit̄ et amara iter
omnia terribilis. Sicur dicit philosophus
iii. Ethicoru. tamen iustis est multū des/
derabilis et iocunda. Sicur enim idēz ci-
bus est infirmo amar⁹ et sano suauis. Si/
cur dicit Augustinus libro aij. Confessioni.
Sic mors imp̄is est valde terribilis. san-
cis vero delectabilis. Unde Ecclesiastici
p̄dicitur. O mors q̄ amara est memoria
ta domini iniusto et pacē habenti in sub/
stantiis suis. Et enī q̄ iniustus est timer
supliciū. et quia pacem habet in suis bo/
nis. ideo cum dolore ea relinquit. Sed de-

iustis econverso est. quia ibidem dicitur.
O mors q̄ bonū est iudicium tuū homini
indigenti et qui minoratur virib⁹ scilicet
merendo premiū. Et quo patet q̄ peccato-
res et iusti licet eadem morte moriuntur.
non tamen equaliter. Nam de iustis dicit
Proverbioz. viii. Sperat instus in mor-
te sua. Et quid sperat ostendit Ecclesiasti-
ci. Timenti deū bene erit in extremis. et
in die defunctionis sue benedicetur. Eccl
uerso de peccatore dicit Proverbiorū. p.
Propterea homine impio nulla erit ultra
spes. II. Sapientie. vii. Infelices sunt et
inter mortuos spes illorū est. Et hoc infe-
ro scđm beatū Dyonisium in libro de ec-
clesiastica ierarchia. caplo. ii. Q̄ licet mors
omniū hominū nō sit in nobis animē con-
sumptio. sed tñ separatio a corpore. tamen il-
la separatio est diuersa. quia vt ait ibidez.
et enī cap. vii. eiusdē libri. Sancti pgunt
ad inuisibilit̄ dei facta. et ad desideratā in-
corruptionē. et laudant diuina munera. et
spūali delectatione adimplent. nō iam for-
midantes de cetero lapsum peccati. sed bñ
scientes q̄ bona que post mortē recipiente
firmiter et eternaliter possidebunt. Eccl
uerso aut̄ mali et sordidi attendete quia
fidē quā acceptant cōcupiscentijs quib⁹ in-
beserūt sordidauerūt. et vīta sanctā dereli-
querūt. miserabilit̄ et nolētes abscondū-
tur ab hoc seculo. quia nō habent spem fu-
ture cōsolatōis. quia cōscie sunt sibi prae-
vite peccata. nec purgate p̄ verā penitentiā.
Verba sūt obscura. ego posui ea fa. illius.
Ex hoc patet quare sancti desiderant mor-
tem dicentes cum paulo. Lupio dissolui.
Imp̄i aut̄ cupiū diu vivere. Et ex h̄c tñ
patet quare sanctoz mors dicit dormitio.
Hic ut deducit ibidez idem Dyonisi. Et
hic iam infero q̄ boni homines vt cōmu-
niter leuius et facilius dulcius et hilari⁹
moriunt̄ q̄ mali. qui vt cōmuniter moriūt
difficulter et graniter. Nam ait Isidorus
libro tertio de summo bono. cap. xxvij. Ele-
ctorū anime in suo fine hilare cūt̄ cōtem-
platione eternoꝝ bonoꝝ. Unde finē illoꝝ
tranquilla vocatio cōmendar. vt et eo in-
telliganſ sanctoz h̄c cōsortiū angelozū ex-
h̄c ab h̄c corpore fine veratōe dura tollūtur.
Praios autem homines apostate angeli
excipiūt morientes. vt eis ip̄i sint tortores
in penis q̄ fuerint suasores iūcij. Nec ille

Bb 3

Idem patet p. beatū Gregorii in omelia sup illud. **C**ū venerit et pulsauerit confitum aperiant ei. **U**bi dicit. **C**ōfessum aperit qui letus iudice suscipit. et cū tempus appropinquit mortis de gloria retributio nis hilarescit. **U**nde autem ista iocunditas sanctis puenit dictū est q̄ ex appropinqua tione premij quod se sperant recepturos. **F**it etiam ex apparitione aliquoū sanctorū quos tunc vident. et interdum de visione ipi⁹ saluatoris. vt dicit Gregorius lib. iii. **D**yalogoz. **E**cōuerso vero malis fit mag nus timor ex desperatione pīmū. et ex visiōe demonū. qui eis tunc horribiles apparent et eos terrent. prout ait idem Gregorius lib. vi. **D**oral. **H**ed dices. **T**amen in terdum videamus sanctos homines graui ter mori et grauiter turbari in hora mor tis ipsoz. **A**d qđ respōdeo secundū Isidoriū vbi supra. Et Gregorius. ccviii. lib. **D**oral. **Q**uā contingit et duabo causis. **P**rimo ex eo et si sunt sancti rāmen terreni ex seipsis. ne sicut ad premij ita ad supplicij protra bant. maxime cū nemo sit certus an odio vel amore dignus sit. **S**ecundo ex qā quā dogmā sancti habent aliqua leuia peccata de quibō non plene sacrificerūt. **N**ergo va dant ad purgatorium purgantur hic do lo re et paucore corporalium tribulationū in extremitate. **E**t sic patet solutio istius dubij.

Consecūda morte. scz culpabilis infecōnōis que est specialis maloz. et ista nō est aliud nisi separatio anime hominis a deo p. peccati. **E**nī Augustinū. **I**uxta illō **I**sae. lit. Iniquitates vestre diuiserūt in ter vos et deū. **E**t Sapiētie pmo. Diver se cogitationes separant a deo. **E**t ab ista morte ducitur peccator ad alia mortē per petue cruciationis. **D**e qua in Psalmo dicitur. **M**ors peccatorū pessima. **E**x quo patet qđ dānat moriuntur quadruplici mor te. **P**rimo morte naturali in corpore. **S**e cundo morte culpe in anima dum vivunt in peccato. **T**ertio morte ichenne dum in anima descendunt post mortē ad infernum. **Q**uarto morte virtusq; post diem iudicij dum in virtusq; perpetuo tam in corpore qđ in anima morient. **E**t ido dicitur. **M**ors pessima. **E**t sciendū qđ multum conuenienter mors culpe assimilat mōri naturali. et hoc ppter tres rationes. videlicet ppter fi nalem defectū. **S**ecundo ppter consumilem

effectū. **T**ertio ppter consumile aspectum. **D**e pmo patet. nam moriente corpore talis est pcessus in deficiendo. **P**rimo enim corpus distemperat et discessatur. **S**ecundo homo infirmatur. **T**ertio moritur. **Q**uarto sepelitur. **S**exto a vermito consumit. **I**sto modo anima primo distemperatur et discessatur p reptionē et cogitatōem de peccato. **S**ecundo infirmat per sequentē delectationē. **T**ertio moritur p cōfessum. **Q**uarto asportat et elongat ab hominibz p culpe sue ab horminationē et diffamatur apud homines. **Q**uinto sepelitur p malam consuetudine. **S**icut em̄ terra opprimit corpus ne resurget. sic mala consuetudo est qđ moles grauissima oprimes et necessitas homiez ad peccandi. **U**nde Augustinus. vii. **C**ōfess. cap. v. **L**ex peccati violentia consuetudis qua trahitur et tenetur inuitus animi co merito quo in eam volens illabatur. **E**t in eodem casu cito post pncipij loquens dī se ipso p statu suo ante baptū. **S**pirabam inquit ligat⁹ nō ferro. sed mea ferrea voluntate. velle meū meq; tenebat inimicus. et inde mibi cathenā fecerat et strinxerat me. **N**am ex voluntate puerla facta ē libido. et dum seruit libidini. facta est consuetudo. et dū. puerlini nō resistit facta est necessitas. **N**ec ille. **E**t hec consuetudo km̄ ipm̄ cōpā sepulture Lazari. p. ipse ait in li. de sermone dñi in mōre li. ca. xii. **H**ic ut nūc videtis qđ magnis dñis er nobilito fuit sepulcrā fortia et solidia oī mare vel alabastro vel petra dealbata vel ere depicta et ornata. ita ut cōmuniceret adulatorē eoz faciūt eis pfectitudinē peccata suis adulatōibz adulatēs et ornātes comēdantes eoz pcrā. **P**ropter qđ Bre. liii. **D**oral. ca. xix. norat multū qđ p̄s tres mortuos susci tauit. puellā in domo. iunēne in porta. **L**azarum in sepulchro. **Q**uartū hō discipulo nūciantē cognoscit mortuū. sed eū non suscipit. quia valde difficile est. vt 'is que p̄s v̄sum male pfectitudinis adulatū lingue excipiūt a mēris sue morte reuocet. Deī bene dicit. **G**inīte mortuos sepelire mortuos suos. mortui em̄ mortuos sepelire cuī peccatores pcrōres sauroibz premūt.

¶ Dñica decimasexta post trinitatis

Erat autem Lazarus mortuus sepultus a fidelibus mulieribus non a mortuis cui pietate sepulitus. **D**ec ille. **S**ectio corp⁹ mortuū huius sumit. sic mens duata vite grē a verme & scie desperatois & finali pnie corrodit et morit⁹. **H**ic & p̄t̄m mors anie dī. quia intrat in animā sicut mors in corp⁹. **V**nde mors ei⁹ dī ppter & silez defectū vel deficiē di p̄cessu⁹ sic sup̄ dictū est p̄ ordinē. **S**ecō dī mors peccati p̄p̄ & silem effectū. **M**ors n̄as facit corp⁹ rigidū et frigidū et putridū horridū terrenū & ponderosum. **I**sto mō p̄t̄m facit aiaz rigidā & sup̄biaz et inobedientiā ad dēū. **P**rouer. xvij. **L**uz obsecrariib⁹ loq̄ paup̄ & diues effab̄s rigide. **B**lo. i. superbo efficit aiaz frigidā per inuidiā. **V**iere. vi. **H**ic frigidā facit cisterna aquā suā sic frigidā facit malitia animaz sua. **I**tem facit etiā frigidā p̄ luxuriā. **I**sa. iii. q. xxxviii. **D**e cadauerib⁹ eoz ascēderet feror. **I**tem facit putridā p̄ gulā. quā sensus et rō sepiuntur. ut hō in astinū mutet. **V**iere. xii. **S**epulcra aīsi sepielēs putrefactus facit etiā horridā p̄ iracundia. **B**eneſ. xv. **H**orror magn⁹ & tenebroſus invadit Abrahā. **F**aciit eam terrena & auariciā qz nibil sp̄i nisi terrena. **B**en. iii. **T**errā comedes cūtis dieb⁹ vite tne. **F**aciit eam etiā pigrā pacidā. qā nibil boni opaf. **P**rouer. xij. **V**ult et nō vult piger. anima aut opantib⁹ impinguabit. **E**t sic p̄t̄m dī mors p̄p̄ conūmle effectū. **T**ertio p̄t̄m dī mors ppter & silez aspectū. **Q**uātumq̄ emi hō fuerit amabilis pulcer & delicat⁹. statim mortu⁹ ē bozibilis. curpis & abominabil⁹ & a comūnione boim separādus. **S**ic aia ante p̄t̄m est pulcerimā & formosa. **L**anrico. iii. **E**cce tu pulera es aīca mea. ecce tu pulra te. **S**ed p̄ p̄t̄m spolijs ētuit⁹. vulneratur in naturalib⁹. & sit ferida & abominabil⁹ cor i deo. **Zech. xvij. A**bominabilez fecisti decorū tuū. **E**t tūc aia sepaſt a cōmūniōne fideliū. qā est etra graz & caritatis. & extra amiciciā angeloz. qā om̄a amici ei⁹ spreue rit cam. & facit sunt ei inimici. **I**deo **P**rouer. xij. dī. **D**oloros facit p̄los peccatum. **A** si sic pater quomodo peccatum dicitur mors propter eius aspercum. **D**ec̄t̄ria morte. que est mors sc̄tē conuerſationis. & est tm̄ lancoroz in hac vita di. **Col. iij.** **M**ortui em̄ estis. sc̄tē mundo. et via abscondita est cum xp̄o in deo. **E**t

ij. **L**oy. vi. **Q**uasi morientes & ecce viuim⁹. **V**iri em̄ sancti & religiosi et alij appareat seculariib⁹ q̄i mortui. sed tñ i rei vitate sūt viui. **Romanoz. vi.** **E**stimate vos qđē mortuos peccato. viuentes aut̄ deo. **E**t multū cōpetenter religiosi dicūt mortui. **P**rimo em̄ mortuus condit testamentū. in quo legat animā deo. corpus tumulo. facultates amicis. **H**up hoc aut̄ ponit executores et deputat. **I**sto modo religiosus profitēdo dat animā deo. corp⁹ monasterio. facultates designat mundo. executores suos ponit platos. quoz custodie tam aiaz q̄z coopus cōmittit. **H**ecūdo qā sicut moritur⁹ p̄mo incipit perdere calorem naturalē. poſtea v̄sum et v̄sum alioz sensu⁹ exteroz. & tandem motū p̄p̄. ita q̄i debet moueri de loco nō potest n̄iss per aliū. pannus ei triuſ brevis et mensura certa. & finalē abscondit in sepulcro. **I**sto modo religiosus primo amittit calorem naturalē. iamorez carnalē et mundialē amicoz et parentum. **H**ecūdo amittit quasi v̄sum sensu⁹. quia non om̄ia p̄mutat videre vel audiare q̄placent. nō om̄ia loqui potest q̄n. v̄ule s̄z horis status. ultimo pdit motū. q̄a nō mouetur nisi ad voluntatē et p̄cepit plati. & modico panno p̄tentat. nō ad sufflūtātē s̄z ad necessitatē. et tandem abscondit in clauſtro s̄c in sepulcro. **H**ic ergo si videris aliquē ex his trib⁹ taliter mortuū. sc̄tē morte naturali. morte culpabilē. morte sancta. poteris cogruē de eo dicere. **E**cce defunct⁹ efferebat. Et hoc quo ad p̄missaz informatioem. Et tm̄ de secundo.

Dixi tertio q̄ in verbis p̄mis̄ sis horat̄ nos ad viscerale et p̄iam mentis cōpassiōnē. cum dī. **E**fferebat. **I**sti siquidē qui efferebant mortuū. cōuenērāt ad cōpatiendū vidue sup̄ dolore suo. **T**um qā desolata erat viro quia vidua. cum quia orbara filio vnico. et ideo isti venerant ad exequias funerales. **V**nde quidā porrabant. quidā lacrimabā tur sequentes. te. **P**er quod datur nobis exemplū ut libenter intersum⁹ exequiūs fidelium. qđ fm̄ Dyonisiū utile videretur. et maxime penitentib⁹ flam fm̄ eum in libro de ecclesiastica hierarchia. caplo. viii. **C**onuenienter assunt penitentes exequiās mortuoz ut discant et attendant mortis contemptū. et honores sanctoz qui laudantur

Bb. 4.

a sacra scriptura in ecclesia audiant. et ut etiam audiant errantes et ipsi enarrant in terminabiles tristicias immundore. et ut proximis exemplis bonis defuncti audientes eum laudari et commendari per sacerdotem de bona vita. Hec ibi sententia liter. Ex quod pater quod valde utile est facere sermones exhortatorii in esequiis aliquibus defuncti qui sunt vite perfecte ad exhortationem aliorum. Ex quo infero quod pessime oblatranc sicut canes benefici huiusmodi heretici. dogmatisantes non licere fieri solennitate ext quiorum defunctionum. cum fuit Dionysius ubi supra hic mos a sanctis apostolis sit institutus. Sed diceret aliquis. Utrum in morte amicorum debeat flere compunctione mortis sue. Respondeo fuit Isidorus de sumo bono libro. iij. caplo. xvii. circa medii. ubi dicit. Et si pietas pro defunctis fit delium flere iubatur. fides tamen per eis lugere vera. Illi enim deplorandi sunt in morte quos miseris et hac vita suscepit. non quod celestis aula letificatos includit. Hec ille. Et sic pater brevis responsio. quod boni non sunt deplorandi. In signum cuius christi hic dicit vidue. Non fieri. ¶

Vnde Robertus holgoth sup librum Sapientie. cap. xiiij. ponit decem causas propter quas non est stendere super bonis. quas ego breviter percurrar. et continentur in his versibus. Quid deus. ut si uis. lex. liberatus. deus omnia noscens. Nec valet. ymo nos obstat. surget. amabat. Prima igit causa est que accipitur ex consideratione diuine voluntatis. cui nullo modo debemus esse contraria. Vnde et paganus Seneca dicit. Placeat homini quicquid deo placet. Divina enim voluntas est summa omnium causa quae sunt. Quins alia causa querenda non est. ut dicit magister sententiarum. libro. i. distin. xli. Propter quod Augustinus in libro. i. de religione. c. xlii. dicit. Num psecre deum diligit non affligitur morte cuiusquam. Nam quod deum tunc corde diligit nouit nec sibi perire quod non perire deus aut dominus vinoz et mortuo. Secundo considera quia hoc iustus est et licetum uniuersis repeteret quod suum est. Vnde Hieronimus in Epistola ad Thessalonianos. Nichil abstulit qui dignatus est recipere suum. Talius fuit Job qui audita morte filiorum. dicit Dominus dedit dominus abstulit. Terzo considera necessitatem moriendi. que est lex

comunis. Si enim tantum tuus amicus contigerit. aliquid esset. sed statim est omnibus hominibus semel mori. Hebreorum. iij. Alius Ambrusius. qd. de morte Sathiri fratris sui. Quid absurdius quod ut idem quod scis omnibus esse prescriptum quasi speciale deplorare. Unde metrista. Pauperis et regis communis lex moriendi. Dat cam flendi si bñ scripsit legis. Bustato pomo nullus transi sine morte. Deu misera sorte claudis omnis homo. Quarto considera quod mortuus fit liber de seruo. certus de dubio. beatus de misero. Unde Augustinus. li. de visitatione inferni. Quis numerare potest presentis vite molestias. esurire. sitiare. algere. calere. lassari. Ideo refert idem. quod fuerit quidam philosophus qui in nativitate puerorum flebant. quod homo natus de muliere repleta multis miseriis. Job. viii. Sed in morte gaudebat. quia evadunt miseras. Sic salvator in morte Lazarus gaesus est. Joh. xi. Lazarus mortuus est. et gaudeo propter vos. et in resuscitatione eius plorauit. Igitur pater quod mors liberata miseras presentis vite. Quinto considera quod deus est noscens omnia. ipse enim non videt quid uniuersis expediat. cui vivere melius vel cui mori. Sexto considera quod lucet non iuuat mortuum. quod nec a morte nec a purgatorio potest eum liberare. Unde David. qd. Regum. xij. Qui dum vixit puer superfluebat. Cum autem mortuus esset letatus est considerat dices. Num potero cum renocare amplius. Ego rada ad eum. ipse vero non recurret ad me. Septimo considera quod lucet non illi nocet eo quod occupatus circa aeris non potest debite orare pro eo. Octavo considera quod aliquotiens amici nostri impediunt nos a virtute et a via salutis et eorum nostrorum ad mundum alicant. Unde Augustinus sup Benedicte. Sepe offendit deus ne offendatur amicus. et ideo nobis sepius amici subtraheunt. ut affectiones nrae in deum liberius extendantur. Nonno considera spem resurrectionis future. i. Thef. xlvi. Non considerum si certi quod spem non habet. Decimo considera quod si vivens fuit gratia. gratio fieri saluat. Sic enim amici nrae a torrente voluptatis diuine inebriantur. et non nisi nullatenus oblitus sunt. sicut docet beatus Augustinus libro nono Confessio. caplo. iij. loquens de Nepotiano suo amico defuncto. Et additum Libri prianius libro suo de immoralitate anime.

Dñica decimasexta post trinitatis

etia ideo nō esse stendū. ne detur occasio pa-
ganis reprehendendi nos merito. quia q̄s
apud dñm vivere dicim⁹ tanq̄ p̄ditos luge-
re nō debem⁹. Hibil em⁹ p̄det verbis pro-
ferre et factis destruere p̄itate. Necille.

Sed dices. Non possum con-
tinere a lacrimis sup morte amici. Rñdeo
Q̄x nō potes trinere exrū fac fm̄ ſilūz
sapientis dicens. Eccl. xxv. Dodiū plora
sup mortui. qm̄ requieunt. Et bis p̄z q̄ li-
cerexcessiuus fletus phibet. ppter viciū de-
ſperatōis. m̄ moderatus p̄mittit. ppter vi-
cū ingratitudinis ne eo noremur. Et ma-
pime fendū est sup bonis mortuis ex tri-
bus causis. Primo quia pauci boni viri et
viles sunt in ecclā militante. Sicut fecit
Aug⁹. q̄ sup bono sacerdote cū eius mo-
rem audiuit. fleuit. nō q̄ sibi aliquid de eo
timet. Et quia tales paucos habuit. Se-
cundo q̄ forsan aliqua feci purgāda deſe-
rit q̄ p̄fenti totalit̄ nō coplanauerit. Ter-
tio ppter p̄lateralionem naturalis misericordia
qua nos oportet. ppter p̄cīm̄ primi parētis
putrefacti et incinerari. Hic Thobias se-
peliēdo mortuos lugebat Thobie. ii. Pro-
pter qd̄ dñ Eccl. vii. Delin⁹ est ire ad do-
mī iuctus q̄ ad domū p̄uiū. In ea em̄ fi-
nis oīm̄ ammonet. Nos igit̄ p̄lateraleremus
plēte defunctū. q̄a morte subiit. attenden-
tes nos silt morietes. vnde vitā nostrā in
mēl̄ reformatōis moriamur mūdo et riu-
mus ipso. vt tandem ei conregnare valeam⁹.
Quod nobis prestare dignet pater et fili⁹.
esp̄fancrus. Amen.

Dominica decimasexta post trinitatis. II
Sermo. Q.XV

Hoilescens tibi di-
eo surge. Lu. vii. Inter erates hois
nulla p̄cīlosior credit q̄ adolescentia. co-
q̄ est vicina et prima lapsib⁹ omīnū vicioz
vt dicit Ambrosius libro p̄mo de viduita
te. Unde dñ Hen. viii. Hensus et cogita-
tio hūani cordis prona sunt in malum ab
adolescentia sua. Et iō r̄cte dñ Eccl. xv. Ado-
lescentia et voluptas vana sunt. Et certe va-
na. quia multū instabilis est illa eras et fle-
xib⁹ in differenter ad bonū et ad malū.
Vnde dicitur Proverbi⁹. xx. Tria sunt
m̄bi difficultia. et quartū penitus ignoro.
Nam aquile in celo. id est superbi in diui-

tis se extollentis. viam colubri in petra. i.
pauperis in austeritate thabescens. viaz
nauis in medio maris. id est illi⁹ quez va-
na sollicitudo concurbat. et viam viri i adole-
ſcentia sua. cum sc̄z vadit post cōcupiſcen-
tias suas. Hic est via peruersa et remota
a salute. que etiā est multū periculosa. q̄a
adolescēs q̄ iuxta viā suā gradē cū fenu-
rit non discedit ab ea. vt dñ Proverbi⁹. xxv.
Un̄ Anselm⁹ li. iii. de similitudinib⁹ copa-
rat eam cere molli. q̄ dum recipit ymaginē
ſigilli. postq̄ indurat eam dimittere nō po-
test de facilis. Hic homo i senectute nō po-
terit de facilis curari a peccatis in adoleſcen-
tia cōſueris. Erat aut̄ Galerius li. vii. ca. v.
Tales sunt ab adolescentia bonis morib⁹
informandi. Nam vt dicit Chrysostomus
sup Mattheū Q̄mēlia. clit. Ita etas est
sicut terra nondū fructuosa. que si negligi-
tur. p̄ducit mltas spinas vicioz. In signū
huius fm̄ quosdaz doctores famosos iste
adolescens defuncus fuit in tali erate. ad-
ſignificandū q̄ in hac erate matre hō inci-
pit peccare et a malis morib⁹ infici. Et iō
si adolescentes volūt bene et iuste in seniū
vivere debent bene et regulariter in ado-
lescentia discere. Nam iuxta sapientē Eccl.
xv. Que in inuenture tua non congrega-
ſti quonodo in senectute inuenies. Hecel-
se est igit̄ ſuper om̄ia adolescentibus vt
tunc incipiant proficere de virtute in vir-
tutē. Q̄ si forte fragilitate nature v̄l igno-
ranta peccauerint. statim hm̄i p̄cā debē
ta penitēcia ſtudeant expiare. nec expecet
neq̄ differant in ulteriorē etatez. quia dicit
Grego. tracrans illid Job. Oſſa eius im-
plebunt viēs adolescentie eius. et cuz eo i
puluere dormiet. Ubi lib. xv. Doral. iſta
verbā exponēs dicit. Tenent praece cōſue-
tudines eum quem ſemel ceperūt. et quāt̄
quotidie duriores erūt. et cu eo in pulu-
ere dormient. quia non niſi cum eo fini-
untur. Dec ille. In signū huius legitur
dominus iſtum adolescentem in tali erate
ſuscitasse a morte corporis vt immuerer ta-
les exemplio ſuo per ſuos vicarios eſſe ſu-
ſcitandoz. ita vt vniuersi talium cōmīcito
peccauerint in tali erate dicatur. Adole-
ſens tibi dico surge. i. propter p̄missa peri-
cula. In q̄b⁹ ſib⁹ ſaluator exigit inuenit
pigriciā et hortat. ymo p̄cipit ei festinā et ve-
loce p̄uerſione. ſignificās cito eſſe ſurgēdū

Bb 5

